

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Психолінгвістика
Освітня програма	Українська мова та література, польська мова
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	4 кредити / 120 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Ричагівська Юлія Євстахіївна; кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-umipkfsk/sklad-kafedri-umipkfsk/121-personalii/620-rychahivska-yuliiia-yevstakhiiвна
E-mail викладача	julia.rychahivska@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – поглибити фахову підготовку здобувача-філолога шляхом ознайомлення з міждисциплінарною наукою психолінгвістикою.

У межах курсу розглядаються питання психолінгвістики як суспільно-гуманітарної дисципліни, що охоплює широке коло проблем: від процесів породження, сприймання мовлення до специфіки міжкультурної комунікації.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування в здобувачів уявлень про студії на стику мовознавства й інших наук, про місце й роль психолінгвістики в системі знань про зв'язок мови й мислення.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психолінгвістика як новітній напрям науки про мову

Тема 1. Психолінгвістика як наука. Об'єкт і предмет психолінгвістики. З історії психолінгвістики. Передумови виникнення психолінгвістики. Періодизація психолінгвістики. Зв'язок з іншими науками. Основні поняття. Персоналії. Школи.

Тема 2. Методи психолінгвістичних досліджень. Структура психолінгвістики, її методи. Психолінгвістичний експеримент. Тренінг. Дослідницькі методи. Актуальні напрями сучасної психолінгвістики. Проблематика прикладної психолінгвістики: загальний огляд.

Змістовий модуль 2. Загальні питання теорії мовленнєвої діяльності

Тема 3. Мова як діяльність. Поняття діяльності. Види діяльності. Мовленнєва діяльність. Внутрішнє мовлення, його роль у мовленнєвій діяльності. Мовленнєвий акт, його структура, типи. Психолінгвістичні моделі породження мовленнєвого висловлювання. Моделі сприймання та розуміння висловлювання.

Мовні явища в контексті психолінгвістичного аналізу. Мовна особистість. Комунікативна поведінка. Психолінгвістичні закономірності засвоєння мови дітьми. Онтогенез мовлення. Проблема двомовності в психолінгвістичній площині. Білінгвізм.

Змістовий модуль 3. Прикладні напрями психолінгвістики

Тема 4. Психолінгвістика тексту та дискурсу. Текст у психолінгвістиці та мовознавстві. Породження та сприймання тексту. Закони успішної комунікації. Текст як продукт мисленнєво-мовленнєвої діяльності. Психолінгвістична експертиза. Психолінгвістика художнього тексту: загальні питання.

Тема 5. Етнопсихолінгвістика. Етнопсихолінгвістика, предмет її дослідження, методи. Національно-культурна специфіка слова. Особливості поведінки в міжкультурній комунікації. Лакуни. Теорії міжкультурної комунікації. Мовленнєвий етикет.

Тема 6. Психолінгвістика мовленнєвого впливу. Стратегія і тактика мовленнєвої поведінки. Мовленнєва діяльність в публічному виступі, на переговорах. Фахове мовлення. Мовний аспект психотерапії.